

พาราสิตโคพีพอดจากปลาทะเลบางชนิดในอ่าวไทย
Parasitic Copepods on Some Fishes from
the Gulf of Thailand

บทนำ

อ่าวไทยจัดเป็นเขตนํ้าตื้นของทะเลจีนใบบริเวณใกล้ทวีปอินโดจีน มีความยาวตามแนวแกนตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 450 ไมล์ทะเล และมีความกว้างสุดประมาณ 300 ไมล์ทะเล มีความลึกเฉลี่ยประมาณ 58 เมตร (กรมประมง, 2522) อ่าวไทยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ กอ่าวไทยตอนบนติดกับบริเวณที่เป็นรูปตัว ก อ่าวไทยตอนล่างฝั่งตะวันตก และอ่าวไทยตอนล่างฝั่งตะวันออก บริเวณรอบ ๆ อ่าวไทยตอนในบริเวณที่ลาดชายฝั่ง มีแม่น้ำสายใหญ่ ๆ หลายสายไหลลงสู่อ่าว เช่นแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำคลองท่าจีน และบางปะกง แม่น้ำเหล่านี้ช่วยพัดพาเศษอาหารต่าง ๆ มาด้วย ทำให้บริเวณอ่าวไทยมีสัตว์น้ำชุมชุม เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ฯลฯ นอกจากสัตว์น้ำเหล่านี้ยังมีสัตว์อีกพวกหนึ่งซึ่งไม่อาจดำรงชีพอยู่โดยลำพังตัวเอง ต้องอาศัยเสียงชีพโดยอยู่ร่วมกับสัตว์อื่น เรียกว่าพวกพาราสิต ในสัตว์น้ำเกือบทุกชนิดจะมีพาราสิตอาศัยอยู่ ซึ่งเป็นผลให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตช้า ประสิทธิภาพในการแพร่พันธุ์ลดลง เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่ทำให้ปริมาณของสัตว์น้ำลดลง

ปลาทะเลเป็นสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศ แต่ในปัจจุบันปริมาณปลาในอ่าวไทยลดลง ดังจะเป็นได้จากปริมาณจับต่อชั่วโมงของเรือสำรวจประมง 2 ไร่ลดต่ำลงโดยลำดับนับตั้งแต่ปี 2510 ลดจาก 115 กิโลกรัมต่อชั่วโมง เป็น 52 กิโลกรัมต่อชั่วโมงในปี 2516 เนื่องจากการประมงมากเกินไป (overfishing) (กรมประมง, 2521) และปัจจัยอีกอันหนึ่งที่น่าจะเป็นไปได้คือ การมีพาราสิตหลายชนิดเกาะอาศัยอยู่ พาราสิตเหล่านี้ถึงแม้จะไม่ทำให้ปลาตายทันทีที่มีผลทำให้ปลาลดน้ำหนักและเจริญเติบโตช้าลงสภาพไม่สมบูรณ์

การศึกษา โคฟีพอด ซึ่งเป็นพราสิตกกลุ่มหนึ่งที่พบมากในปลาทะเลน้ำจืด ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางในต่างประเทศ แต่สำหรับในอ่าวไทยเรานั้นมีรายงานอยู่น้อย ข้อมูลเกี่ยวกับพราสิตของปลาทะเลมีความจำเป็นอย่างมากต่อการเพาะเลี้ยงปลาบึงซึ่งเห็นจะทวีความสำคัญมากขึ้น การศึกษาครั้งนี้เป็นการหาข้อมูลโดยศึกษาในเรื่องของชนิดและความชุกชุมของพราสิตกกลุ่มหนึ่งที่พบอยู่ในปลาทะเล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอนุกรมวิธานของพราสิตโคฟีพอดที่พบในปลาทะเลบางชนิดจากอ่าวไทย
2. เพื่อศึกษาความชุกชุมของ โคฟีพอดที่เข้า เกาะกับปลาทะเลบางชนิดจากอ่าวไทย
3. เพื่อศึกษาขีดจำกัดการเข้า เกาะของ โคฟีพอดในปลาทะเลบางชนิด.